

5784 - Tetsawee - Hogere Macht

Al vaak hebben wij het erover gehad dat de naam van Mosje niet voorkomt in deze parasja en dat terwijl er wel degelijke mitzwot worden gegeven in deze parasja via hem. Er zijn meerdere parsjot waarin de naam van Mosje niet voorkomt maar de 613 mitzwot worden altijd geïntroduceerd met: *“wajedabeer Hasjeem el Mosje lemor”, “en toen sprak Hasjem tegen Mosje als volgt”*.

De mitzwa van de kleding van de Hogepriester, die in deze parasja staan zijn ook door Mosje aan het volk gegeven: “En jij zult het Joodse Volk opdragen... (Sjemot 27:20) en dus valt de afwezigheid van de naam van Mosje op.

Zou er een reden zijn dat juist bij de opdracht van de kleding voor de Hogepriester de naam van Mosje niet voorkomt?

Ik denk het wel.

Mosje Rabénoe symboliseert een bepaalde relatie tussen Hasjeem en ons volk. Hasjeem is onze wetgever en wij houden ons aan die wetten. Mosje was als een koning (zewachim 102), als het hoofd van het Sanhedrien (Sanh. Perek 1 misjna 6). En die macht was volledig gebaseerd op de Tora.

Op de bekende uitspraak van Pirke Awot: “wees een leerling van Aharon: heb de vrede lief en ren de vrede achterna (Awot 1:12)” is de vraag : en Mosje was niet vredelievend? Wilde hij geen vrede tussen mensen brengen. Het antwoord is: natuurlijk wel maar. Dat wilde hij wel maar dat mocht hij niet in zijn functie. Want als hij tussen twee strijdende partijen een compromis zou voorstellen, wie zou er niet mee instemmen?

Latere generaties zouden dan niet weten wat de wet voorschrijft als mensen niet zouden instemmen met een voorstel van een willekeurige dayan in de loop van onze geschiedenis. Mosje moest wel paskenen, een vonnis afgeven.

Mosje vertegenwoordigt dus een relatie tussen Hasjem en ons die via de wetten en voorschriften gaat.

De kleding van de Hogepriester staat hier boven. Alleen al door het dragen van deze kleding kreeg het hele Joodse Volk verzoening voor verschillende zonden. Wat wij noemen: liphniem mesjoerat hadien - ex gratia - dat wil zeggen: meer vergeven dan volgens de letter der wet nodig is. Alleen door het dragen van die bijzondere kleding was er een andere relatie met ons dan die die via Mosjé liep.

Ook deze relatie komt alleen maar bestaan door de Tora en door Mosje die de Tora aan ons heeft doorgegeven. Maar omdat het een heel ander stelsel van regels is, wordt de naam van de grote koning en rechtspreker - voor één keer - niet genoemd.

Als we zien dat de wereld in grote problemen verkeerd, moeten wij beseffen dat dit komt door de dien - het recht. Maar wij kunnen er gedrag liphniem mesjoerat hadien tegenover zetten. Als wij niet altijd op onze strepen staan en een ander iets gunnen ook al is het niet nodig, als wij anderen meer geven dan onszelf ook al is dat niet terecht, dan kunnen wij de relatie tussen Hasjem en ons veranderen en daarmee meer bereiken dan soms met de wet en de voorschriften haalbaar is. Het kost extra inspanning en goedheid maar het is de moeite waard.